

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

La Blaj!

Sibiu, 25 August n.

Încă două zile, și apoi se începe peregrinajul la Blaj, istoricul orașel al Ardealului, spre care sunt îndreptate în momentele acestea privirile tuturor Românilor de bine, dela noi și din alte țări.

Și după semnele ce se arată, mulți Români vor face acest peregrinaj, în frunte cu Arhieriei celor două biserici românești dela noi, pentru că toți și-au anunțat sosirea la Blaj și participarea la frumoasele serbări culturale, cari vor avea loc acolo în primele zile ale săptămânii viitoare.

Prin faptul acesta Arhieriei românești dau o frumoasă și impunătoare dovadă despre sentimentul de solidaritate, care îi stăpânește totdeauna când e vorba de cultura și bunăstarea poporului păstorit de ei!

În Blaj își ține adevărat Luni și Marți, săptămâna viitoare, adunarea generală anuală „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, iar Marți și Miercuri „Societatea pentru fond de teatru român”, — înalte și singurele noastre tovărășii mai mari culturale, înființate în vremuri mai bune, de înaintași cu inimi mari și cu vederi largi.

De însemnătate deosebită e adunarea generală a „Asociațiunei”, pentru că e adunare jubilară, e a cincizecea adunare dela înființarea acestui însemnat focal de cultură românească.

Ceice se vor întruni deci în Blaj, în numele „Asociațiunei”, vor avea întâi de toate să aducă prinos de recunoștință și să preamărească memoria celor ce înainte cu cincizeci de ani au dat naștere acestei instituții, iar apoi vor avea să-și dea seamă, dacă în cei cincizeci de ani trecuți mers'am noi pe calea

croită de marii întemeetori ai acestui sfânt așezământ, și ce progrese am făcut?

Resultatul scrutărilor făcute cu răgaz nu poate să fie decât favorabil. Progres s'a făcut; mare și îmbucurător progres. Poporul nostru de astăzi nu mai e poporul cel de înainte cu 50 de ani. Conștiința națională e bine dezvoltată în toate părțile sale, și atât în cele culturale, cât și în cele economice am înaintat destul de frumos. Iar inteligența poporului nostru, pătura cultă, e astăzi atât de număroasă, încât înainte cu cincizeci de ani nime nu și-o putea nici imagina.

Am mers deci frumos înainte. Ceeace însă nu înseamnă, că acum ne putem pune la odihnă, pe laurii cari împodobesc frunțile altora, nu ale noastre, ci nouă muncă trebuie să începem, pe cărări nouă, pentru a ajunge la nouă rezultate, mulțumitoare și îmbucurătoare.

Să căutăm deci și să stăm grupați toți și în viitor în jurul acestui arbor puternic și maiestuos, din roadele căruia are să-și primească hrana sufletească poporul nostru, pentru că grijit bine, să-l vedem prosperând și dezvoltându-se tot mai mare, ca să poată cuprinde la umbra sa pe toți cei dornici de învățătură și de cultură românească.

Negreșit, că de însemnătate mare e și adunarea generală a celeilalte mari tovărășii culturale românești, a „Societății pentru fond de teatru român”, căci scopuri înalte culturale urmărește și ea, ca și sora ei mai mare: „Asociațiunea”. Și cei ce se întrunesc în Blaj în numele acestei societăți încă vor avea să croiască drumuri nouă de umblat, pentru că scopul pe care-l urmărește societatea de teatru român să-l putem vedea ajuns cât mai curând.

Sub steagul culturii, care nu poate fi decât numai națională, sub steagul luminării poporului român

din patria aceasta, deci sub steagul păcii și al iubirii frățești se întrunesc Români în zilele apropiate în Blaj, — din care motiv salutăm cu căldură pe toți ceice vor lua parte la acest mare praznic românesc!

Impletească Români întruniți în Blaj o nouă cunună de glorie pe seama steagului culturi naționale românești, purtat cu demnitate și cu mândrie pretutindenea pe unde a putut să fie purtat, iar pronia cerească trimită de sus binecuvântările sale asupra lucrărilor ce se vor săvârși în Blaj, spre binele și înaintarea poporului român din patria aceasta, iubită de el în măsura în care și iubește limba și legea.

Deci, la bună vedere, în Blaj!

Guvernul și reforma electorală.

Întrebat din partea unui corresponsent dela marele ziar german „Frankfurter Zeitung” asupra planurilor pe cari le are cu privire la reforma electorală, domnul ministru-preșident Khuen-Héderváry a răspuns următoarele:

„Reforma va putea fi pusă la ordinea zilei în vara, ori în toamna anului viitor. Mai curând nu. Își are și aceasta întârziere partea sa cea bună. Până atunci se limpezesc păreri și se aplatasează contradicțiile. Dar de făcut, la tot cazul trebuie să o facem, pentru că noi înainte de toate avem trebuință de reînnoirea socială a Ungariei. Clasa de mijloc, care-și teme pierderea anumitor privilegii, tot mai mult se convinge, că pentru ea aceste privilegii sunt păgubitoare. Pentru că adevărul e, că privilegiul la început e într-un adevăr favor, dar omul așa se obișnuiește cu el, încât își pierde forțele de luptă în concurența vieții. Votul universal nu va îndrepta toate relele, dar va împiedica prepotența unei singure clase, și în ceice până aci erau desmoșteni să dește conștiința responsabilității proprii. Și încă ceva. Din punctul de vedere al curatei oportunități politice, astăzi am mai putea fi cumva fără reforma electorală. Dar peste trei, patru ani, mișcarea (în favorul ei) ar fi de neînvinș.”

Pe scurt deci, actualul guvern va face legea despre votul universal, și încă cel mult într-un an.

Interview cu Mitropolitul Mețianu din Sibiu.

Sub titlul acesta dl Ioan Rusu-Abrudeanu, cunoscutul publicist din București, publică în „Adevărul” o interesantă scrisoare, datată din Sibiu, 4 August v. c. pe care o reproducem în întregime dupăcum urmează:

„Ca fost bursier al Mitropoliei române din Sibiu, de câteori sufletul meu se simte îndemnat de a călca pe pământul plin de duioase și sfinte amintiri al Transilvaniei, o datorie de conștiință și de profundă recunoștință totdeauna îmi impune plăcuta sarcină de a mă abate pe la Sibiu, spre a prezenta omagiile mele pioase și respectuoase veneratului Mitropolit Ioan Mețianu, această aleasă și clasică figură a episcopatului român.

O adâncă mulțumire sufletească mă cuprinde, de câteori pot să-mi îndeplinesc această datorie. Când părăsesc încăntătoarea reședință de vară a octogenarului prelat, a cărui egerime de spirit și vigoare sufletească te fac pentru moment să uți părul alb ca zapada ce-i încadrează obraji rumeni ca trandafirul, mă simt pr'că mai om, mai bun și cu moralul mai înălțat ca de obicei. Puținii bătrâni, pe cari soarta îi mai păstrează pe câmpul de luptă al Românilor din Ungaria, au în cuvântul lor moderat o putere neînțeleasă de înțeleaptă persuasiune și de o atât de trebuincioasă ridicare a inimelor!

Miercuria trecută, 3 August, pe la orele 5 după amiază, am găsit pe Mitropolitul Mețianu tocmai în momentul când pășea pragul frumoasei sale vile spre a-și face obicinuita preambulă prin splendidul și istoricul parc al reședinței mitropolitane. Cum m'a zărit, o bucurie sinceră am văzut întipăririndu-se pe fața-i deschisă, bună și vorbitoare. Cu un profund respect m'am plecat și i-am sărutat mâna, exprimându-i totodată nespusa bucurie ce simt că o toată povara celor 83 de ani, îl găsesc tot așa de bine, de vioi și de sănătos ca și în anii trecuți.

„Mulțumesc lui Dumnezeu — zise Mitropolitul — vocea lui dulce și sonoră — sunt foarte bine și n'ai idee câtă îmbărbătare și încredere mi-au înisflat binevoitorii și augustele cuvinte ale prea grațiosului nostru rege Franz Iosef, care ou prilejul ultimei mele audiențe, mi-a spus că deși sunt mai bătrân ou 2 ani decât Majestatea Sa, speră să ne vedem și peste 2 și peste 5 și chiar peste 10 ani tot atât

Prea cucernice protopoape ot. Abrud, noao iubite!

Dupăcum la 1 Noemvrie am trimis la preacucernicia ta o scrisoare ou învățătură pentru potolirea turburării și pentru întărirea și așezarea păcii între norod, adăugând osăbită scrisoare la toți preoții din protopopiatul nostru, care gândese că vei fi și primit și oărtile la preoți vei fi trimis și așa vei fi urmat. Dară pentru că n'oi la aceasta, n'oi la aceea dela 27 Octomvrie trimisă, nimic până acum nu mi ai răspuns, pentru aceea vei avea datorie a ne înștiința.

Lângă aceasta poruncim, ou ou toată osărdia să te silești a învăța pe norod, împreună ou preoții, ou să se așeze și să se împăciuească și să se odihnească la casele sale, părăsindu-se de tot răul, acultând preainălțatele porunci urmând și supuindu-se rânduelilor înălțatului orăscului Gubernium. Asemenea aceasta să te silești a scoate din capetele și mintea lor, acelora întră a cărora ou intrat minciuna aceasta prin răsvlătitori și înșelători, ou ar fi voia și porunca împăratului să facă aceasta, ou ou un lucru neadevărat să desrădăcinezi din slabă mintea lor. Dară unelte, sculele și alte cele ou răsvlătitorii au răpit dela unii și dela alții, acelea prin preoți să se deie îndărăpt dela cine ou s'au răpit, nimic ascunzând, ou să poată veni la mâinile de unde s'au luat și s'au răpit. Pentru începătorii vrăjbiei și a răsooli acesteia, putând s'ia dela niscari oameni credincioși, cine sânt, pen-

FOIȘOARĂ.

Documente istorice.

Câteva din circularele lui Ioan Popovici și Ghedeon Nichitiu.

De Iosif Pop.

(Fine).

Prea cucernice protopoape!

Cu mare durere s'au înțeles precum mulți lăcuiitori din țara aceasta s'au înșelat de oamenii cei răi, cât nu ou oamenii, ci ou vitele celea sălbatice ou umblat, ou tălharit, ou pustiit și însuși om pe om ou omorât, ou singuri pot pricepe ou răutate urâtă lui Dumnezeu și oamenilor ou făcut; și singuri, ou neodihnitul ougetului lor, se gonesc și caută scăparea sa în unghituri și în păduri, fiindcă ei prin aceasta, ou faptele sale celea grozave și neomenești împotriva voci și a blândețelor domnilor țării ou umblat și ou aceasta s'au făcut vrednici a-i căuta ou (miliția) și ai mistui precum ei pe alții ou mistuit.

Măcar ou orăscoul Gubernium este întristat pentru aceasta a lor fărădelege și nu voește ou prin aceasta să se mărească pedeapsa lor, pentru aceea ou trimis pe prea de bun neam născutul domnului Mihael de Brukenenthal, sfetnicul Guberniumului și pe preasfințitul domnul Teodor Nichitiu, episcop neunitilor al Ardealului, ou să arate purtarea lor cea rea și să le spuie precum a sa mărirea împă-

ratalui, preamiliostivul domnul nostru și părintele țării, n'oi decum răbdă turburările acestea toate, ce s'au făcut de turburători; este chiar împotriva voci împărătești, — și poruncește ou toți să se întoarcă la satele sale și casele sale și să trăiască în liniște și în ascultare, ou să nu cază în nenorocire.... Și așa noi în numele preamiliostivului împăratului nostru înștiințăm și îndemnăm, ou toți să se întoarcă la satele și casele sale și ou pace să trăiască.

Voi ați auzit căți din oamenii cei răzvătitori și turburători s'au omorât și căți în temniță s'au prins, voi ați auzit ou au căutat a se trimite pentru răutatea lor catanele celea împărătești asupra lor, — pentru aceea spuneți tuturor, pe care veți întâlni, ou să nu zică pe urmă ou n'au știut. Spuneți-le încă ou să urmeze poruncii acesteia. Și celea ce s'au răpit să se deie îndărăpt, prin preoți, dela cine ou au răpit. Și noi mai sus numiți și aicea trimișii făgăduim, precum prin înălțatul o. Gubernium a le scoate milă și ertare dela împăratul. Dară dacă nu se vor întoarce și vor rămânea în răutatea lor, să știe ou se vor pedepsi ou hoți și ou tălhari.

S'au dat în Sas-sebiș, 2 Noemvrie 1784.

Mihael de Brukenenthal

sfetnic gubernialicesc.

Ghedeon Nichitiu

Episcop neunit al Ardealului.

Noi ou mila lu Dumnezeu Ghedeon Nichitiu, Episcop neunitilor Ardealului

și Mihael de Brukenenthal, sfetnic a înălțatului orăscului Gubernium.¹

Tuturor Românilor din Ardeal, care vor ceti sau vor auzi porunca aceasta, facem înștiințare, precum noi suntem dela preamiliostivul împăratului nostru rânduiți, ou să potolim răsoala aceasta și să aducem norodul cel românesc la calea cea bună și dreaptă. Dacă fiindcă Horia căpetenia răutății și a rebeliașilor nu înțeaze a face răutate și minciuni, care sânt împotriva împăratului și împotriva legii și a bisericii și a blagosloveniei vladicești:

Pentru aceea ou numele preamiliostivului împăratului nostru arătăm, ou voia împăratului este ou să fie tot omul ou pace și în ascultare. Deci noi ou numele împăratului nostru poruncim, ou n'oi un Român să nu îndrăznească a asculta minciunile lui Horia, n'oi să meargă la el, n'oi la adunarea lui, n'oi să-i dea ajutor lui, n'oi pe ascuns, n'oi la aratare, ou, cari ar îndrăzni a călca aceasta poruncă împărătească, se vor pedepsi dela împăratul ou singuri rebeliași. Dară cari vor asculta aceasta poruncă împărătească, vor avea milă dela împăratul și dela arhieru blagoslovenie și dela domni ajutor.

S'au dat în Sas-sebiș, 5 Noemvrie 1784.

Mihael de Brukenenthal

sfetnic gubernialicesc.

Ghed on Nichitiu

Episcop neunit al Ardealului.

¹ Fragmente din această ordinațiune v. la Densușan, op. c., pg. 278.

de sănătoși și viguroși! Puterea și voia lui Dumnezeu e mare!“*)

După ce am comunicat apoi înaltului prelat câteva vesti bune asupra sănătății distinsului și iubitului său fiu mai mare Dr. Iancu Meșianu, care se află în vilegiatură împreună cu soția D. sale la băile din Călimănești, convorbirea noastră a rulat asupra mei multor chestiuni la ordinea zilei.

— Înalt Prea Sfințite — reluă eu — cum se face că ziarul „Keleti Értésítő“ din Budapesta te-a făcut mitropolit primat al României?

— „Foarte simplu, zise mitropolitul. Câte știri fanteziste nu publicați dvoastre, ziariști? Ei bine, ziarul din Budapesta a comis și el această greșală regretabilă, pe care eu imediat am desmintit-o în „Telegraful Român“, organul mitropoliei. Eram dator să dau această desmintire cu atât mai mult, cu cât nimenea nu mi-a făcut o asemenea ofertă și chiar dacă mi s'ar fi făcut, vârsta mea înaintată și o mulțime de alte considerente de ordin superior mi-ar fi impus obligațiunea de a refuza această onoare. Avem atâtea de făcut și de muncit la noi acasă, încât cea mai mare satisfacție a sufletului meu este, ca puținele zile ce mi-au mai rămas să le pot dedica cu folos fericirii poporului meu și conviețuirii sale pașnice și armonioase cu celelalte popoare din regatul ungar.“

— Înțeleg, Înalt Prea Sfințite, temeinicia acestor rescane puternice. Cu toate acestea, fapt cert este, că multă lume serioasă din România nu vede întronarea păcii și a liniștii în biserica de acolo, decât ridicând pe scaunul de mitropolit primat din București pe un cleric român de vază din Ungaria?

— „Nu știu și nici nu pot să știu dacă există o asemenea convingere în lumea dela dvoastră. Dar nu pot admite, ca printre membrii clerului din România să nu se găsească un bărbat capabil și demn, care să se uroce, înconjurat de stima generală, pe scaunul cinstit de Andrei Ivi-reanu și alți prelați alesi. Arhieriei destoinici, culti, harnici și neprihăniți este imposibil să nu numere și clerul dvoastre. Prea a progresat România în toate direcțiile, pentru ca noi cei de aici să putem presupune o așa regretabilă sarcină de oameni destinați înaltei misiuni a conducerii treburilor bisericești în conformitate cu canoanele, apoi cu recerințele impuse de cultura modernă și cu nevoile consfințite de experiența vremurilor.“

— Pentru a fi mai bine înțeles să-ți dau o probă. În primăvara aceasta am fost solicitat de către Ioachim III., patriarhul din Constantinopol, toți capii bisericii ortodoxe de rășărit, să ne dăm avizul asupra chestiunii dacă este sau nu admisibilă căsătoria a doua a preoților de mir, rămași văduvi și cu copii de crescut. Sinodul nostru episcopesc, singurul for competent în asemenea materie, sesizat fiind de mine, a răspuns afirmativ la această întrebare. Tot afirmativ au răspuns și Sărbii din Ungaria și cei din Sărbia;

*) Trebuie să rectificăm cuvintele acestea ale dlui Rusu-Abrudeanu, cari au fost rău înțelese. Nu Maiestatea Sa, împăratul și Regele nostru a spus așa către Esclența Sa, Mitropolitul Meșianu, ci la cuvintele Maiestății Sale, adresate Mitropolitului: „Mi se pare, că suntem de-o etate“. — Esclența Sa a răspuns: „Nu, Maiestate, eu sunt cu doi ani mai bătrân decât Maiestatea Voastră, și totuși sper, că ne vom putea revădea sănătoși și peste 3, 5, ori chiar mai mulți ani“. Redacțiunea.

tru aceea iară prin aceia prin care puteți încredința lucrul acesta, să învățați să aibă grijă să nu scape, nici să fugă, iară de nu ați înțeles nimic de aceia, încă prin oameni ordinoși să învățați pe oameni ca să silească a-i afla și bine a-i păzi a nu scăpa.

Pe norodul cu înțelepte învățături să-l potoliți și către altă ascultare și supunerea preaințătelor rândului și preamlostivele poruncilor gubernialești să-l tocomiți... La care fără zăbăvă așteptând răspuns, rămân

Sas-sebiș, 13 Noem. 1784.

de tot binele viitoriu

Gheodeon Nichitici

Episcop neunitilor Ardealului.

Prea cucernice protopope!

Din scrisoarea prea cucernicii tale dela 7 Noemvrie, înțelegând și cunoscând, precum că după silința cucernicii tale, care ai făcut urmând poruncilor noastre celor date spre potolirea turbarării, norodul au început a se așeza, neam bucurat și mai tare ne vom bucura dacă vom înțelege, precum că toți se vor așeza și se vor potoli pela casele sale cu toată liniștea.

Pentru aceea poruncim să te ostenești a învăța pe norodul, ca să fie întru toate ascultător și supus preamlostivelor rândurilor și poruncilor înălțatului o. Gubernium.

Am înțeles dela prea de bun neam domnul Mihail de Brukenhal, chințilarul și comisareșul gubernialicesc, precum no-

după câte știu, chiar și Ruși. M'am mirat însă mult aflând, că sinodul bisericii dvoastre este în contra celei de a doua căsătorie a preoților — singurul mijloc de a alunga imoralitatea și restrîngea din casele preoților rămași văduvi și cu copii*.

— O singură și ultimă întrebare, Înalt Prea Sfințite, și nu vă voia mai obosi: durerosul scandal bisericesc dela noi a avut vre-o repercusiune și la dvoastre?

— „Grăție presei dvoastre și apoi celei din Viena și Budapesta, evident că da — și încă o repercusiune din cele mai chinuitoare, pe care ași fi fost fericit să n'o întâlnesc la adănoile mele bătrânețe. Cu ocazia unei sfințiri recente de biserică, oficiată de mine, am fost personal foarte îndurerat din această cauză. Veniseră cu acest prilej toate autoritățile din comitatul Torda-Arieș să mă salute și să-mi prezente omagii lor pentru cinstea ce le-am făcut-o de a le onora județul cu prezența mea. Pe cât am fost de plăcut atins de această deosebită atențiune a autorităților maghiare și a reprezentanților celorlalte confesiuni, pe atât am fost însă de profund mișcat și îndurerat în momentul în care prefectul județului, binevoind a rosti la banchet un toast în sănătatea mea și pentru prosperitatea bisericii române ortodoxe române din Ungaria, a ținut să scoată în relief splendoarea bisericii noastre față cu cea din România, care tot mai da spectacolul cunoscut și atât de regretat de toată lumea creștină, cu atât mai mult de suflarea românească. Momentul acesta a fost poate unul dintre cele mai penibile din viața mea.“

Aceasta este estrem de interesanta convorbire, pe care am avut-o cu prea veneratul cap al bisericii române ortodoxe din Ungaria și pentru care la despărțire i-am mulțumit din adâncul inimii. Dacă o dau în public, o fac convins fiindcă în calitatea mea de fiu sufletos al Înalt Prea Sfințitei Sale nu depășesc într-un nimio bunul gând al Nestorului prelaților români, care fără îndoială este figura bisericească cea mai ilustră și mai cu suprafată dintre toți membrii episcopatului român.

L. Rusu Abrudeanu*.

Din despărț. „Asociațiunii“.

Adunarea generală a desp. V. Săliște, ținută în 31 Iulie c. v. în comuna Armeni.

— Raport special. —

(Line).

În a treia prelegere li se vorbește de subsemnatul, despre „Buna înțelegere și înconjurarea proceselor“. Conferența va fi publicată și publicul se va putea pronunța asupra ei. Nu o mai schițez.

În urma celor trei prelegeri, ascultătorii par cam obosiți. Vrednioul și neobositul învățător pens. dlul Nicolae Iosif, în temeiul cunoștințelor largi a nevoilor și păsurilor sătești, atât de mult pătrunde în inimile lor, atât de bine le vorbește în neaoșul graiu al lor, încât nici nu ajunge bine în tractarea materialului și fețele obosite se învioresc, se reîmprospătesc. Din cunoștințele frumoase câștigate în urma presei unei victii de om în ale economiei, dl Iosif desprinde pe cele mai de seamă și într-o formă dialogică cu însoțirea unor pilde mărețe și povățuitoare le spune și-i învață cum să lucreze pă-

rodul dela Râul Mare și din satele din prejur ar fi trimis o tidulă, rugându-se ca să merg eu acolo. Dară fiindcă n'au venit toți oamenii la casele sale, pentru aceea nu s'nt vrednici de venirea mea acolo. Pentru aceea să osteniți singuri la Râul Mare și la celea din prejur sate. Să le spuți ca toți până la unul să vie la casele sale și să se așeze la locurile sale. Și așa înțelegând de bună și pazănică așezarea lor, nu vom înceta împreună cu mai sus numitul domnului comisareșul, a ruga pe preaințăta crâiasca gubernie pentru ertarea greșalelor lor.

Eu mână de aicea voi pleca la Orăștie, Deva și la Belgrad. Sorisorile prea-cucernicii tale acolo ne vor găsi. Supt așteptarea răspunsului, rămân

de tot binele viitor

Sas-sebiș, 15 Noemvrie 1784.

Gheodeon Nichitici.

Instrucție.

Pentru preoții care spre păzire vor sluji comandelor militarești celea ce merg împotriva turbarărilor.

Acești preoți datori vor fi a se lipi sau a se lega de comăndele militarești, și când aceste vor nimeri pre adunatele turme ale rebeliașilor și se vor pune în rând de apărare, atunce preotul, de vreme ce altminterea stare îngăduiește, să se pue în-

* Râul Mare a fost, pe vremea revoluției lui Horia, nume colectiv pentru următoarele comune de azi din munții apuseni: Albacul, Săcărâmb, Scărișoara, după Szilágyi și Ponorelul; vezi Densușan, op. c., pg. 88, nota 2.

† Cunoscut și lui Densușan în op. cit., pg. 877.

mântul, cum să-l are, grape, samene etc., ca la îmblățit cât mai multă și mai bună și curată roadă să câștige. Cum să se îmbunătățească și lărgască pășunatul, cum să cultive nutrețurile măestrite, ca trifoiul, luțerna, napii, mazăricea, ca astfel să-și înmulțească numărul vitelor, dela cari atârna mult purtarea întregii economii. Li sfătuiește cum să pregătească și din tului și paie un nutreț bun.

Spre a putea face față tuturor greutăților îi îndeamnă pe lângă economia de câmp a se ocupa și cu cultivarea grădinilor, prin sămănarea a tot felul de legumi, mai ales prin plantarea lor cu tot soiul de pomi, cari sânt o comoară bogată pentru om. Deasemeni îi sfătuiește a se ocupa și cu albinăritul, care dă omului miere și ceară în casă, precum și bani în pungă. Întru purtarea unei economii raționale, precum și în cazuri de încercări păgubitoare, recunoaște, că trebuie bani, ca să se poată cumpăra mașinile de lipsă, precum să se suplinească pagubele, cari adeseori ajung pe unul sau altul.

Spre a nu-l lăsa fără sfat nici în această privință, le spune prin înjgheburile unei tovărășii sistem „Raiffeisen“, cum să-și facă în sat o „mașină de bani“, care să le dele când și cât le trebuiește, și totodată să le mai aducă și câștig — care ar avea la ce se întrebuința.

Prin rostul președintelui se aduc fiecărui prelegător calde mulțămite protocolare și primește fiecare număroase aplauze de „să trăiască“.

Ca reprezentanți ai despărț. V. Săliște, la adunarea generală din Blaj se aleg cu mare însuflețire membrii, Dr. Ioan Lupăș protopresbiter și Nicolae Henț notar pens.

În numele comisiei cenzurătoare referăză părintele V. Suciu. Propune, că găsind totul în rândul să se dea absolutoriu casarului cât și comitetului. În cuvinte calde, frumoase și pline de mângăiere scotă la lumină starea culturală a despărțământului, care, zice Sfinția Sa, în temeiul prelegerilor publicate, ca număr, și ținute în despărțământ, precum în al celor auzite și ascultate astăzi, este unul din cele mai muncitoare. Mulțamește călduros conducătorilor, cari stau în fruntea despărțământului pentru îngrijirea conștiențioasă și munca stăruitoare.

În numele comisiei pentru înscrierea de membri noi, referăză părinte V. Spătar, indicând la cunoștința despărțământului un număr mare și destul de însemnat de membri noi care se urocă peste 50, dintre cari 7 ordinari, iar ceilalți ajutători.

Și acest fapt îmbucurător precum și atențiunea și grija ce s'a observat în întreg decursul adunării, care a ținut până la jumătate la patru d. e. îndreptățește pe oricine a spune, că satul Armeni are oameni buni, harnici și ascultători, cu ajutorul cărora multe lucrări bune și de seamă s'ar putea duce în îndeplinire spre binele și folosul lor și al satului.

Se împart acum preste 400 de broșuri, dintre cari o parte din biblioteca Asociațiunii, mai mulți numeri din anul I. al „Țării Noastre“, iar 200 de broșuri, de cuprinsul „Însemnățile bisericii“ le împarte zelosul protopresbiter Dr. Ioan Lupăș. Deasemeni se împart mai multe apeluri, împotriva beuturilor, de ale societății „Banilor Templieri“.

E frumos și îmbucurător faptul că mult stimatul Domn notar pens. Nicolae

Henț, cu datele cerute dela preotul V. Spătar, a făcut pe cel mai bun copil de școală membru ajutător al „Asociațiunii“, spre a căpăta cele 10 broșuri și calendarul solvind tassa de 2 cor. La aducerea la cunoștință a acestei fapte nobile s'a adus o mulțămite îndelungi aplauze dlui Henț.

Preanoratul domn președinte încântat de reușita adunării mulțamește celor de față, cari s'au înfățișat după cum se zice „cu întreg satul“, cu mie ou mare pentru atențiunea încordată, cu care au urmărit sfaturile adunării. Li roagă să nu dea uitării sfaturile și poveștele auzite, ci să le întrebuințeze în viață, căci numai atunci adunarea și-a ajuns scopul. Deasemeni însăroinează pe conducător, ca despre constituirea agenturii ce a hotărât adunarea să înființeze, să se raporteze despărțământului în termen de 15 zile.

Adunarea se închide.

De încheiere o observare. În anul 1906 cu prilejul sărbătorilor aranjate de România, în vederea atâtor frați ce s'au strâns din toate colțurile stăpânirilor străine, ca să vadă marea expoziție a fraților și a întreg neamului românesc, — mai mulți scriitori au slevat ideea, ca pe viitor din ani în ani să strângă pe frați împreună la masa întinsă și cuprinzătoare de toți — la masa unității culturale. Despre astfel de întruniri zice un scriitor: „În starea vremilor în care suntem, cu mijloacele pe care le avem, cu legături cu frații noștri noi nu ne putem gândi decât la aceste sărbări culturale, unde fratele să poată sta lângă frate în împărțirea aceluiași dor și bucurii. Pentru întemeierea acestor sărbări ori ce sacrificiu nu ar fi prea mare; oricât timp s'ar cheltui, nu ar fi prea mult; oricât de mult s'ar aduna, nu ar fi de prisos; oricât de namăroși ne am strânge, nu am fi de ajuns“. (Neamul Românesc“ An. I. nr. 49 p. 805).

Noi din îngrijire dumnezească și stăruință omenească, cu ajutorul Asociațiunii am ajuns la astfel de sărbări cari pe hărție cuprind pe toți, nu însă și în realitate.

Dee bunul Dumnezeu, ca viitorul, cel puțin sărbările despărțământelor să le schimbe în adevărate „Olimpice“, la cari nu numai frații consăteni, ci și da-ă nu toți din întreg despărțământul, dar cel puțin cei învecinați, cele 5-6 comune din jurul aceleia, în care se ține sărbarea adunării generale, să iee parte, să se strângă frate lângă frate, să se cunoască, să petreacă câteva ceasuri împreună, în cari să-și împărțasească anul alături bucuriile și nevoile vieții, — în cari împreună să asculte glasul și povața îndrumătoare a unui și a altuia dintre conducători. Astfel sărbările despărțământelor s'ar apropia tot mai tare, tot mai mult de adevăratul lor rost!

Ioan Popa

preot și secr. subst.

Adunarea generală a despărțământului Noorich al „Asociațiunii“ în Cornăești.

În 13 August și-a ținut despărțământul Noorich al „Asociațiunii“ adunarea generală în Cornăești. Încă înainte de ora fixată, la care trebuia să se înceapă adunarea, a sosit președintele despărțământului, dl Nicolae P. Petrescu, însoțit de fiul d-sale Horia, și încă de alți câțiva intelectuali din jur și loc. A cercetat întâi pe câțiva dintre fruntașii comunei, s'auz cu ei de vorbă la locuințele lor și făcând în modul acesta, ca să crească încrederea țărânului față de domni, să nu vadă în domn, cum încă și până acum vede, numai pe unul care vine ca să-i iee, să-l despoaie, ci să vadă pe unul care vine ca să-i și dea.

La ora 1 d. a. apoi în mod foarte sărbătoreț sunetul clopotelor ne cheamă la adunare, care avea să se țină în biserică. Se adună poporul din comuna aproape complet. Sunt foarte mulți țărani și din jur, și ceea ce ne bucură foarte mult, s'a adunat un număr foarte frumos de intelectuali. Dl președinte în cuvinte foarte alese spune scopul adunării, spune că nu au venit domni la adunarea de astăzi, ca să le iee țărânilor nimic, ci numai ca să le dea unele sfaturi, pe cari urmându-le vom putea lupta și noi Românii alăturarea de celelalte naționalități din jur, cari ar dori să ne vadă săraci și rămași înapoi. Nu trebuie însă să ne lăsăm, trebuie să ne dăm toată silința, ca să ne câștigăm cât mai multe cunoștințe, ca astfel să ne putem ținea și noi locul, care ni se cuvine. Cu aceasta salutând cu căldură pe cei adunați, deschide adunarea.

I se dă cuvântul dlui preot I. Talu din Tichindeal. Dă pe înțelesul tuturor spune scopul „Asociațiunii“, care este de a lucra la înălțarea poporului român în cele culturale și economice. Ne vorbește foarte frumos despre împrejurările, cari au îndemnat pe înaintașii noștri să formeze Asociațiunea, și îndeamnă pe cei prezenți, ca să se facă, dacă și nu membri fondatori sau ordinari, cel puțin membri ajutători, de oarece prin cărțile ce le primim dela Asociațiune li se va răsplăti împărțit puținul de 2 cor. ce dau pe an,

Si cetesc după aceea rapoartele, cari arată întărirea Asociațiunii și în tînărul despărțîndu-se al Noorishului, și ne îmbucură foarte mult faptul, că aproape în fiecare comună vedem câte o bibliotecă.

Se cetesc apoi 2 conferențe: Prima o cetesc de Nicolae Căliman, stud. med. din Cornățel. Arată în o limbă frumoasă populară câteva cauze de ale morburilor și modul cum ar trebui să se păzească poporul nostru de multe morbururi, fiindcă „poporul nostru este unul dintre cele mai sănătoase, față de morbururi unul dintre cele două cele mai sănătoase”.

A doua conferență o cetesc preotul Ioan Petrișor din Alțina. Dă sunoaste foarte bine poporul din această comună, și așa fie bine priceput. A vorbit despre stricăciunea beuturilor și despre pedesa ce o pun aceste la înaintarea noastră culturală și materială. Ambele conferențe sunt ascultate cu mare luare aminte.

Di prezident mulțamește conferențiarilor, predă vre o 60 de cărți pentru bibliotecă și împărțiește mai multe cărți poporului de față; iar după ce preotul George Simplăcean mulțamește diu prezident și oclorlalți intelectuali, cari n'au pregetat oboseala de a veni în comuna Cornățel și a împărția în modul acesta sfaturile lor bune poporului din Cornățel, promițînd oă și dsa își va da toată silința de a căștiga cât mai mulți membri pentru Asociațiune, prezidentul declară adunarea de închisă.

După adunare a avut loc și o producțiune teatrală. S'a predat „Pribegii”, o piesă de altcum grea de predat, totuși toți și-au predat rolurile foarte bine.

Au fost foarte mult aplaudați Teodor Neșea și Ioan Vasiliu în rolurile de Fir și Talpoș. Iar când a urmat „Tigănu oăstăni”, predată de economi, fără oă să vrea, își venea în minte, că Românul nu e născut numai poet, ci și artist.

După producțiune a urmat joc, până ne-am depărțat, satisfăcuți cu toții de cele văzute și auzite. *Coresp.*

Scoalele medii gr. or. rom. din Brassó (Brașov).

Înștiințare pentru anul școl. viitor.

Anul școlar 1911—12 se va începe în 1 Septembrie st. v. 1912, adică în 14 Septembrie st. n. Părinții, cari doresc să-și dea copii la aceste școli sunt poțiti a se prezenta cu fiii sau cu fidele lor în cancelaria direcțiunilor respective în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v., adică în 14, 15 și 16 Septembrie st. n. pentru înmatriculare. — Școlarii, cari se înmatriculează pentru primădată la școalele noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revocare. Testimoniu școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii cari vin a se înmatricula, așadar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școalele noastre.

Di 31 August și până în 2 Sept. v. dela 8—12 oare a. m. se vor ținea examenele private, supletorii, de diferență și de corigență. Cei ce s'ar prezenta mai târziu, au să petițiuneze la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Notă. — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu au învățat limba grecească, vor fi supuși unui examen de primire din limba grecească.

Didactul în gimnaziul inferior și școala reală este de 24 coroane pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V.—VIII) de 40 coroane pe an. — Cei înmatriculați pentru primădată mai plătesc odată pentru totdeauna o taxă de primire de 8 coroane. Școlarii neromâni plătesc didactul, taxa de primire și taxa pentru fondul de pensiiune dublu. Taxa pentru fondul de pensiiune este în gimnaziul superior 10 cor., iar în gimnaziul inferior și școala reală 6 cor.; taxa pentru testimoniu (Fond. Coresi) 3 coroane, taxa pentru anuar 1 cor.; taxa edilă 6 coroane în clasele de jos, 10 cor. în clasele de sus; taxa p. mijl. de învăț. și mobilat este de 2, resp. 4 cor.; — taxa de patinat este de 30 bani, resp. 50 bani; taxa pentru bibliotecă e de 1 cor.; taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V. și VI. gimn. 1 cor., pentru cl. VII. și VIII. gimn. 2 cor.

Afară de aceste taxe, cari se vor plăti la școala Onoratei Eforii școlare, toți elevii școalelor medii vor mai plăti o ocaziunea înmatriculării la direcțiunea școlară încă cor. 2.50 pentru procurarea de ghețe de gimnastică trainice și uniforme pe sama fiecărui elev.

Didactul se poate plăti în 3 rate, după normele stabilite în normativul Eforiei școlare.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactul, trebuie să-și înainteze petițiunile

lor până în 30 Septembrie stil vechiu în cancelaria Eforiei școlare.

1) Indreptățiți a petițiune sunt acei școlari săraci, cari au moralitate bună și nota generală din studii: foarte bine sau bine.

Cu nota suficient pot fi scutiți numai acei elevi, cari sunt din Brașov și cercetează clasa I. și II. gimnaz. sau reală.

2) La petițiune se aclude atestatul de paupertate al oficiului comunal, vidimat și de parohul local.

3) Toți petenții au să acludă și testimoniu ultim de clasă.

Scutiri se acordă numai la didactul, — oclaltre taxe trebuie plătite de toți școlarii.

Brașov, în 5 August v. 1911.

Directiunea.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători, „Adormirea Născ. de Dumnezeu”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea Mercuri la orele obicinuile.

Personal. Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit al nostru Ioan pleacă Duminecă d. a. la orele 4 și jumătate, cu trenul la Blaj, unde va sosi la orele 7 seara, pentru a participa la adunarea generală jubilară a „Asociațiunei”.

Procesiuni. La sărbătoarea Schimbării la față mănăstirea Bodroglui a fost cercetată și în anul acesta de mulți credincioși în grupe conduse de poții srelor din împrejurime și din depărtări. Toate procesiunile au fost împinate pe teritoriul mănăstirii de P. C. S'a arhizandrigia Augustin Hamca, care a celebrat liturgia cu o numeroasă asistență și a rostit peregrinul cu cuvântare bogată în învățături creștinești. Adevăratul peregrin la mănăstire se va face în 15/28 August, la sărbătoarea Adormirii Născătoarei de Dumnezeu.

Dela Academia Română. Ședințele Academiei Române, după vacanța de vară, se vor redeschide cu ziua de Vineri în 2 Septembrie v.

Examene. În ziua de 16 Octomvrie n. a. c., la orele 9 dimineața, se vor începe în Cluj, Brașov și Sibiu examenele de pădurari și pandari. Cei interesați au să-și înainteze până în 30 Sept. n. petițiile la inspectoratele forestiere, unde voiesc să treacă examenele.

Militare. Ministrul r. u. pentru apărarea țării a dat ordin, ca nici în anul acesta să nu se țină adunările de control pentru soldații neactivi din armată și dela hovezime. Va avea însă loc obșinuitul raport (Hauptrapport) al ofițerilor în rezervă, al funcționarilor militari și al cadetilor.

Limba germană. Ministrul de culte și instrucție publică va introduce în preparandii un nou plan de învățământ, în care limba germană se va propune viitoare învățatori în mod mai intensiv, decât până acum. Elevii vor avea mai ales să cetescă mult din scriitori germani clasici și moderni.

Curs de stupărit. Ministrul r. u. de agricultură a publicat concurs pentru aspiranți la cursul de stupărit, care se va ținea în Gödöllő și va avea o durată de doi ani. Se primesc persoane care au implinit vârsta de 16 ani și n'au trecut de 35 de ani. Petițiile, provăzute cu timbru de o coroană și ejustate în regulă, au să se înainteze până în 30 Septembrie a. c. deadreptul către ministrul de agricultură în Budapesta (5. Országkormányzat). Condițiunile mai de aproape se pot ceta în numărul din 17 August a. c. al foii oficiale a comitatului nostru.

Aviațiunea în armata franceză. Ministrul francez de război se ocupă în toată serioșitate cu ideea să pună aviațiunea în serviciul armatei. Aviatice va fi adevărat al patrula soiu de armă, pe lângă infanterie, cavalerie și artilerie. Planul ministrului este să organizeze o trupă din aviatori specialiști. La manevrele mari franceze din anul acesta va lua parte o ceată întregă de aviatori: la patru corpuri de armată vor fi atașate 32 de aeroplan, al căror folos practic are să fie studiat cu deamărunț din toate punctele de vedere.

Serviciu divin în limba maghiară. Membrii comunității bisericești greco-catolice din Macău au cerut dela preotul lor, să facă serviciu divin în limba maghiară. În Dumineca trecută preotul li-a implinit dorința și a celebrat pentru întâia oară serviciu în limba aceasta.

† Ioachim Nadeșan, subjugate reg. în pens. fost secretar cesar, magistrat în Mediaș, a decedat acolo în etate de 70 ani, în 22 August a. c. la 8 ore seara, și a fost înmormântat în 24 August a. c. după am. la 2 ore, în cimiterul bisericii gr. or. din Mediaș. Fie-i țărina ușoară!

Drame nouă. Din Paris se vestește, că s'au descoperit două piese teatrale, până acum necunoscute, scrise de Alexandru Dumas tatăl. Lucrările în manuscris voluminoase sunt scrise de mână autorului.

Cercetări asupra pelagrei. Louis Sambon, care face călătorie de studiu cu scop de a lămuri cauzele pelagrei, a sosit zilele acestea în țara noastră. În drumul său este însoțit de o societate compusă din patru savanți, spanioli și englezi. Sambon și colegii săi sunt de părere că pelagra este produsă de un soi de musculițe foarte mici, numite *simulium*. Societatea sosește zilele acestea în părțile noastre ardelenesti.

Record de înălțime. Aviatorul Brindley din Chicago a ajuns cu aeroplanul său o înălțime de trei mii cinci sute metri și a învins astfel recordul de înălțime al francezului Loricat.

Superstiție. Din Belgradul Sârbiei se scrie, că un țaran cu numele Pașoi, din satul Broteovioi, a înșelat pe un țigan chemându-l în odaie, unde l-a omorât, corpul i l-a tăiat în bucăți purându-l la fos să fearbă. Țăranul a comis fapta grozavă crezând că prin mijlocirea unsorii omului omorât va găsi locul ascuns, unde mănăstirea din apropiere își are săpată o comoară. Criminalul a fost arestat.

Una-altă. Cătom într'una din românești dela Arad următoarele: „Leac contra reumatismului. Turcul Arit Mamut din localitate, suferind de mai mult timp de reumatism” etc. etc. Vezi nota în numărul 81 al ziarului nostru, și te minunează iubite cetitorule de neștiința noastră! Căci noi știam, că reumatismul ture se află în Macin, în România, când colo el e în localitate, în Arad! Fire-ai a naibei — foarfecă!

Frâna de alarmă. Doi patrioți din Fălegyháza călătoreau Duminecă cu acceleratul la Kecskemét. Cei doi călători uitându-se cu interes la frâna de alarmă s'au mirat, când au ceta că trenul se oprește la moment, dacă tragi de frână. S'au înțeles să facă încercarea interesantă; pe urmă au smăcit cu puteri unite frâna de alarmă. Trenul, firește, îndată s'a oprit. Intre călători s'a produs o mare agitație. Stimabili dela Fălegyháza la început făceau haz; însă mai târziu, când conductorul i-a întrebat, că ce primejdie a fost la mijloc de au tras frâna, s'au cam spăriat și nu au știut ce să răspundă. Soșind la Kecskemét, curioșii au fost dați pe mână poliției.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” va da o petrecere de vară împreună cu cântări, declamațiuni și joc, Duminecă, la 27 August n. 1911, în grădina Hermann. Începutul la 7½ ore seara. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. O parte a evenimentului venit curat este destinată pentru renovarea bisericii gr. or. române din Sibiu, suburbiul inferior. Suprasolviri marinoase se primesc cu mulțumire și se vor cuita publice.

Secetă în Belgia. Vara anului 1911 va rămânea multă vreme în memoria orașului și provinciei Anvers. Conform știrilor apărute în presa belgiană, pagubele pricinuite de căldura înfricoșată a acestui an, sunt uriașe. În capitala Anvers s'au întâmplat numeroase incendii: într'una din zile erau în același timp patru incendii, dintre cari unul a cauzat o daună de 8 milioane de franci. Pierderea în capitală a fost cu toate acestea neînsemnată, deoarece aproape toate clădirile și averile arse au fost asigurate, însă la țară catastrofele numeroase de incendiu au avut urmări cu mult mai rele. Păduri întinse de brad au fost nimite de foc, precum și numeroase clădiri, care nu erau asigurate în contra focului. La șez înfățișarea țării este o total desolată: din 1 Iulie și până astăzi n'a căzut nici un strop de ploaie: Multe râuri și lacuri au săcat cu desăvârșire, peștii dintr'insele au perit până la cel din urmă. Erba este uscată, vitele sunt nutrite cu fân. Prețurile zarzavaturii, ale untului și laptei s'au uroașimțor. Lumea de pe sate, în urma secetei ne mai pomenite, este aproape des-nădăjduită.

Conferențe învățătorești.

Convocare.

Conform înștiințării pentru ținerea conferențelor învățătorești și cu convocare la circularul din 2 Iunie a. c. Nr. 1846 școl. 1911, conferența învățătorilor din protopresb. Lupșa o deoar de convocată pe zilele de Sâmbătă și Duminecă, în 1 și 2 Octovre v. a. c. în comuna centrală Ofenbaia cu următorul

Program:

1. Invocarea Duhului Sfânt ce va premerge — la oarele a. m. 7½ — ședinței prime.

2. Deschiderea conferenței prin subscrierea comisiilor cu cuvântare, în care se dau directive în privința bazelor și direcțiunii ce trebuie să o ia învățământul religios din școalele noastre.

3. Constituirea conferenței, apelul nominal și alte curenții.

4. Tractarea materialului din religie în școalele populare confessionale, pe baza planului de învățământ în îndreptare metodică. Tractarea se face, specificând materialul din religie după cele 6 clase din școala populară cu un singur învățător. Referenții pentru facerea de propuneri se instituie: a) la clasa I: Aurelia Bedeleian. b) la clasa II: Teodor Nicoră. c) la clasa III: Ioan Popița. d) la cl. IV: Vasile Butură e) cl. V: Leonte Carja și f) clasa VI: Macaveiu Cutean. Disertații dela lit. a. c. e-f trebuie să țină și câte o prelegere practică cu elevii claselor I. III și V-VI.

5. Manualele de religie (de literatura didactică religioasă) cu expunerea cârților celor mai bune de metodică învățământului religios și a cârților, între cari și „Biblia școlară”, ce trebuie să formeze lectură religioasă a elevilor din școala populară. Disertație de Iuliu Teușan. Recenzentă: Ana Matsiu (Crăciun).

6. Educația religioasă în școală și biserică cu ajutorul cântărilor, tablourilor religioase, a mergerii la bis. și sărbătorilor școlare cu caracter religios. Disert. Diomid Bedeleian. Recenzent: Antoniu Constantin.

7. Dare de seamă despre mișcarea pedagogică la Români în anul școlar 1910/1911 cu arătarea opului celui mai bun ce a apărut în acest an. Dis. Lazar Chirilă. Recenzent: Nicolae Fodorean.

8. Dare de seamă despre starea învățăm. din tract în 1910/911 cu considerare la folosul și funcționarea conferențelor didactice inițiate de conf. anului trecut. Raportor în numele comis. I: Iosif Panța.

9. Dare de seamă despre activitatea extrașcolară a învățătorilor pe baza rapoartelor ce fie care le prezintă în ședința I.

10. Statorirea programului conferenței viitoare pe baza propunerilor comisiunilor permanente II.

11. Propuneri, alegerea comisiilor permanente și închiderea.

Învățătorii și catheții din tract sunt obligați a participa la această conferență. Directorii școlari iau parte în mod benevol.

Obs. Răspunsurile liturgice dela serviciul din Duminecă din 2 Octomvrie este obligat ale face corul învățătorilor din tract. Ofenbaia, 2 August 1911.

Vasile Gan
prot., insp. școl.

Cărți și reviste.

Anecdote alese, de C. Pop Florantin, București, institutul de arte grafice Eminescu 1911. Preț 50 bani.

Partea Românilor din Ardeal și Ungaria în cultura românească, Influențe și conflicte, de N. Iorga, membru al Academiei Române. O prea frumoasă conferință, ținută la Academie în sesiunea anului acestuia, în care se ia în apărare direcția poporanistă, inaugurată din partea Ardelelor în literatura română. E o lectură plăcută și folositoare. Preț 20 bani. Se poate comanda și prin librăria noastră arhidiecezană.

Anuarul XIV al Societății pentru fond de teaur români, pe anul 1909—1910. Brașov, tip. A. Murășanu, 1911. — Cuprinde: Discursul de deschidere, rostit la adunarea generală din Alba-Iulia. de Dr. Ioan Mihail. Partea administrativă: Rapoarte, Sumarele ședințelor adunării generale și Regulamentul pentru administrarea fondului Dr. I. Mihu. Comitetele filiale, membrii Societății și orașele în care s'au ținut adunările generale din 1870—1911. Preț 2 coroane. Se poate procura dela secretarul Dr. Iosif Blaga în Brașov.

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățărești vacante ale comunelor bisericesti de jos din protopopiatul Câmpenilor se publică de nou concurs cu termenul 25 August v. 1911.

1. **Peleş** cu salar 1000 cor. dela biserica și din ajutoare, locuință cu grădină.

2. **Poiana-Valeaverde** salar cu 1000 cor. din repartitie, locuință cu grădină.

3. **Secatura** cu salar 1000 cor. din repartitie locuință cu grădină.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi să trimită rugărilor lor concursuale la subscrisul oficiu.

Cvencinialele se compută numai după serviciul în aceste posturi.

Câmpeni, 9 August 1911.

Oficiul protopopesc gr.-or. al Câmpenilor.

Romul Furdul
protopop.

(824) 1—3

Nr. 721/1911 prot.

(320) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățărească dela școala confesională gr.-or. română din **Hendorf**, protopresbiteratul tractului Sighișoara, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Din repartitie dela popor 351 cor. 68 fil.

2. Dela biserică 80 cor.

3. Dela comuna politică 2 stângini lemne 24 cor.

4. Pentru grădină 24 cor.

In total 479 cor. 68 fil.

Întregirea la salarul fundamental cu 520 cor. 32 fil., precum și cvencinialele se vor cere dela stat.

Cuarta în edificiul școlai.

Alesul conform dispozițiilor în vigoare, este obligat a instrui elevii de toate zilele, cei de repetiție și tinerimea adultă în cântările liturgice, și a le conduce în toate Duminecile și sărbătorile de peste an în biserică de sine înțeles și în feriile de vară.

Reflectanții la acest post își vor înainta la oficiul mai jos însemnat cererile lor instruite cu documentele prescise, precum a testat de botez și școala medie, absolutorul pedagogic și diploma de învățător, atestate de serviciu, eventual alte documente recomandatoare în termenul deschis, și se vor prezenta sub durată concursului în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a și arăta destoinicia în cele rituali.

Sighișoara, 9/22 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 442/1911.

(323) 1—3

Concurs.

În protopopiatul Geoagiului sunt de ocupat următoarele posturi învățărești, pentru întregirea cărora se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român”, în condițiile următoare:

I. În comuna **Bozeș**:

1. Salar fundamental 300 cor. dela biserică din repartitie; la mai mult parohia nu se poate obliga. Întregirea până la 1000 cor. și cvencinialele se va cere dela stat.

2. Locuință în edificiul școlai.

3. Lemne din pădurea foștilor iobagi, atâtea câte se vin pe fum;

4. Grădină pentru legumi lângă școală, eventual relut după înțeles.

Cel ales e obligat se instrueze și școala de repetiție; se instrueze copiii în cântările bisericesti și se cânte cu ei în biserică.

II. În comuna **Mada**:

1. Salar 600 cor. dela biserică din repartitie, întregirea până la 1000 cor. și cvencinialele se va cere dela stat.

2. Locuință în edificiul școlai.

3. Lemne de foc.

4. Grădină, eventual relut după înțeles.

Cel ales e obligat se instrueze copii în cântările bisericesti și să cânte cu ei în biserică. Dacă va și forma cor, de adulți, va avea favor deosebit.

Cei ce doresc să concureze sunt invitați să se prezinte în comunele respective, pentru a se face cunoscuți poporului.

Cererile de concurs, instruite conform regulamentului în vigoare să se înainteze subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis.

Geoagiu (Algyogy), 9/22 August 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Geoagiu, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ioan Popoviciu
protopop.

Nr. 501/1911.

(313) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățărească dela școala confesională gr.-or. română din **Presaca**, tractul protopresbiterat al Abrudului se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 1000 coroane din care 600 cor. repartitie dela popor și restul între-gire dela stat.

Cuarta și lemne de foc.

Învățătorul ales este dator a conduce copiii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la Sf. liturgie.

Cei ce doresc a ocupa acest post își vor înainta petițiunile instruite cu documentele de lipsă la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 5 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresb.

Nr. 331/1911.

(325) 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională din **Blajfalău-de-jos** tractul Bistriței prin aceasta se escrie din nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 600 cor. dela biserică prin repartitie dela popor, iar restul de 400 cor. se va cere ca ajutor dela stat; adause cvenciniale după un serviciu de cinci ani la aceasta școală, cortel în natură eventual relut de cortel, grădină și un stângin de lemne.

Învățătorul ales va fi îndatorat a instrui elevii în cântările liturgice și ai conduce în Dumineci și sărbători la biserică.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile adjutate cu documentele de calificare oficiului protopresbiterat gr.-or. al Bistriței, în termenul arătat; au însă a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări. Se observă că în tractul Bistriței nu sunt candidate de învățători calificați.

Bistrița, 4/17 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Gregorin Pletosu
protopresb.

Nr. 453/1911.

(314) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățărești în comunele mai jos înseminate se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Ormindea** cu salar de 1000 coroane și anume 920 coroane din repartitie 80 coroane venit cantoral. Deosebit de acestea când participă la înmormântări are 1 coroană dela fiecare caz. Cuarta și grădină în natură. Alesul învățător este obligat a cânta în Dumineci și sărbători la sf. liturgie cu copiii de școală și cu adulții, iar la utrenie a ținea o strănă. Cei ce sunt în stare a conduce corul bisericesc existent sunt preferiți.

2. **Buceș** cu salar de 400 coroane, cvartir și grădină.

3. **Grohot** cu salar de 300 coroane, cvartir și relut de grădină.

4. **Lunca** cu salar de 300 coroane, cvartir și grădină.

5. **Peșterea** cu salar de 300 coroane.

6. **Bibița** cu salar de 400 coroane și grădină.

7. **Șesuri** cu salar de 300 coroane, cvartir și relut de grădină.

8. **Tomnatecul-de-jos și de sus** cu salar de 400 de coroane, cvartir și relut de grădină.

Pentru întregirea salariilor la școalele de sub 2-14, până la suma recerută prin noua lege școlară sau cerut ajutor dela stat, și în caz de încuviințare cei insinuați vor beneficia de aceea întregire.

Cvencinialele se vor socoti numai după serviciu neîntrerupt la aceste școale.

Cei aleși vor fi îndatorați a prevedea instrucțiunea în cursurile de toate zilele și în cele de repetiție, eventual în școala de repetiție agronomică, a instrui pe elevii în cântările bisericesti, ai conduce în Dumineci și sărbătorile de peste an la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice. A prevedea instrucțiunea din religie în toate clasele.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul în termenul deschis și pentru a se face cunoscut poporului să se prezenteze într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta.

Brad, la 2 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Zărandului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasilie Damian
protopresb.

Szebenvármegye alispánjától.

8343 és 8243/1911 alis. Sz.

(317) 1—1

Versenytergályási hirdmény.

Szebenvármegye közigazgatási bizottságának 1911 évi Augusztus hó 3-án 1614/1911. sz. a hozott határozatának a szeliste-ród-pojánai th. közut 1—4 km. szakaszán történt árvízkarok helyreállítására és 1589/1911. sz. a hozott határozatával a Nagyszeben-cód-talmási th. közut 11—12 km. szakaszán létesítendő utaszház építésére, továbbá a vármegyei alispán a szerdahely-doborka-zsnnai th. közuton levő és Doborka községben fekvő 5. sz. hid körül a patak meder rendezésére a fenék és partok biztosítására, ugyszintén a hortobágyfalva szakadát-fenyőfalvai th. közuton levő 18 sz. átereszt építésére vonatkozó munkálatokat, valamint a vármegyei utmesterek részére szükséges utiszerek beszerzését engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából 1911 évi szeptember hó 13-ik napjának délelőtt 10 órájára Szebenvármegye székházában tartandó zárt ajánlati versenytergályás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok elvállalására vonatkozó és az általános feltételekben előirt 5%-os bálnatpénzt a nagyszebeni m. kir. adóhivatalba való letételét igazoló nyugtával ellátott zárt, szabályszerűen kiállított ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 9 óráig hozzám anyival inkább adják be, mivel későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak, megjegyeztetvén egyuttal, hogy fentebbi munkálatok a külön-külön ajánlatok adandók be.

A versenytergályáson ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek A versenytergályás tartó bizottság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson. Targályás alá csakis szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt, serteletlen borítékban elhelyezett, közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok vétetnek, távirat uton érkezett ajánlatok figyelembe kívül hagyatnak.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó kiirási művelet a nagyszebeni m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthető.

Ajánlat csakis az államépítészeti hivatalnál beszerezhető úrlapokon tehető

Ajánlattevők ajánlataikkal 30 napig kötve maradnak.

A versenytergályási bizottság előtt ismeretlen ajánlattevők illetve a kikkel a vármegye vállalati összeköttetésben nem állott, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara által kiállított bizonyattal igazolni, a hová telepük szerint tartoznak.

Nagyszeben, 1911 évi Augusztus hó 21 én.

Fabritius
alispán.

Nr. 577/1911.

(293) 3—3

Concurs.

Devenind vacant postul de învățător împreunat cu cantoral, dela școala gr.-or. română din **Ighisdorful-românesc**, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) dela biserică 435 cor. 66 fil., b) 5% din repartitie 164 cor. 34 fil., iar restul până la 1000 cor. se va cere ajutor dela stat după documentele celui ales. La cuincuenal alesul poate reflecta numai după un serviciu de 5 ani la această școală și se va cere dela stat și aceasta.

Cuarta constător din 2 odăi 1 bucătărie, 1 cămară și pivniță. Relut de grădină 20 cor. Dela bobotează circa 25 cor. Dela înmormântări circa 20 cor. Învățătorul e dator a ținea singur strana la vecernie și utrenie, ear la liturgie a cânta regulat cu copiii fără vre-altă remunerație.

Învățătorul e dator a propune atât în școală de toate zilele, cât și în cea de repetiție religioasă, a conduce școala de repetiție și a cultiva grădina de pomărit.

Învățătorul va avea să dovedească că pe lângă calificatiunea prescisa de lege are și calificatiunea muzicală pentru instruirea și conducerea unui cor bisericesc, pentru care va fi separat rebonificat.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări și tipic și a face cunoștință cu poporul.

Ighisdorful românesc în 14 Iulie 1911.

Pentru comitet:

Ioan Constantin
preș. comit. par.

Iosif Căluțu
notar.

Am văzut: **Ioachim Muntean**
protopresb.

Ad Nr. pp. 701/1911.

(285) 3—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna **Panic**, prin aceasta se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru între-girea venitelor dela stat.

Concurenții au a și așterne cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu până la termenul indicat și a se prezenta cu prealabila încuviințare a presbiterului în vre-o zi de Duminecă sau sărbătoare la sfânta biserică spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Cluj, 2 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 425/1911.

(295) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățărească din **Cacova**, protopresbiteratul Sebeșului, devenit vacant prin pensionare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundamental 1000 cor. din care 600 cor. între-gire dela stat. Cuarta și grădină.

Învățătorul e dator a instrui și în școala de repetiție și în fiecare Duminecă și sărbătoare a conduce copiii și a cânta cu ei în biserică.

Concurenții au să și înainteze cererile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiterat, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, 29 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterat al Sebeșului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sergiu Medean
protopresb.

Nr. 717/1911.

(300) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională română din **Cetatea-de-baltă** se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Salar fundamental 1000 coroane și anume: 500 coroane ajutor dela Preavenerabilul Consistor Arhidiecezan, și 500 coroane dela biserică.

2. Cuarta, o odaie în edificiul școlai.

3. Un stângin de lemne de foc și 10 coroane pentru grădina școlară.

4. Cuicutenalele se vor computa numai după 5 ani de serviciu la această școală.

Cererile de concurs să se înainteze conform normelor în vigoare subsemnatului (u. p. Küküllővár) până la termenul indicat mai sus, concurenții să se presinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuți de popor, alesul va avea a cânta cu elevii Dumineca și în sărbători răspunsurile liturgice, apoi va ținea catichizația cu elevii cari vor cerceta școala de stat, și școala cu cei de repetiție.

Cetatea-de-baltă, 26 Iulie 1911.

Oficiul protopopesc gr.-or. al tractului Târnava.

Nicolae Todoran
protopresb.

Nr. 29/1911 par.

(294) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului al II-lea de învățătoriu la școala noastră confesională din **Dăișoara**, protopresbiteratul Cohalmului se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundamental de cor. 1000, din care cor. 600, se vor păti din repartitie pe popor și din „cassa proprietarilor”, iar restul de cor. 400, precum și cvencinialele se vor cere dela stat. — Locuință corespunzătoare în edificiul școlai și doi (2) stângini de lemne pentru încălzit, aduse la școală.

Se cere ca concurenții să fie de religie greco-orientală și alesul va fi îndatorat ca împreună cu celalalt învățător să cânte la strănă utrenia din Dumineci și sărbători, iar la sf. liturgie să cânte răspunsurile cu copii.

Cererile de concurs instruite conform legii, se vor trimite la oficiul protopresbiterat la Cohalmului, iar concurenții se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Dăișoara, din ședința comitetului parohial ținută la 22 Iulie 1911.

Ioan Mihailă
paroh-presedinte.

Partenie Mihailă
inv., notarul com.

Văzut și aprobat:

Cohalm, (Köhalom) în 28 Iulie 1911.

Ioan Bercan
adm. ppresb.

Nr. 73/1911.

(296) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională gr. or. din **Gelmar** prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în acest jurnal.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 250 cor. din repartitie, iar restul de 750 cor. dela Venerabilul Consistor și din întregirea dela stat, ce se sperază a se primi, precum și cvartir liber în edificiul școlii, rețut de grădina, iar 50 cor. pentru încălzirea sale de învățământ.

Alesul învățător este obligat a conduce și cânta cu elevii răspunsurile liturgice Dumineca și în sărbători.

La cvinevinalele alei poate reflecta numai după un serviciu de 5 ani neîntrerupt la această școală.

Concurenții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare înainte de alegere în biserică pentru a face cunoștință cu poporul și să și înainteze cererile concursuale, însoțite cu documentele necesare în termenul legal Preaonoratului oficiu protopresbiterial al Orăștiei.

Informațiuni mai detaiate se pot primi dela oficiul parohial.

Gelmar, în 24 Iulie v. 1911.

Sever A. Pecurariu preș. com. par. **Nic. Cismaș** notar.

Nr. 421/1911.

În conțelegere cu subsemnatul. Orăștie, 28 Iulie 1911.

Vasile Domșa protopresb.

Nr. 579/1911 prot.

(291) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr. or. română din **Agnita**, protopresbiteratul Agnitei se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1000 cor. și anume 500 cor. din repartitie dela popor, 500 cor. ajutor dela venerabilul Consistor arhidiecesc.

2. 20 cor. remunerație pentru cultivarea grădinei școlare de pomi.

3. 4 stângini □ de lemne dela comuna politică. Taxa pentru facerea lor în pădure și adusul acasă cade în sarcina învățătorului.

4. Locuința corespunzătoare în edificiul școlii.

La cvinevenale e îndreptățit numai după un serviciu neîntrerupt de 5 ani la această școală.

Învățătorul ales se deobligă a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei răspunsurile la sf. liturghie, iar în serile din postul Crăciunului va instrui pe adulții împărțindu-le cărți din bibliotecă spre citire.

Ceice vor fi în stare să formeze cor cu tinerimea, vor fi preferiți și remunerați deosebit.

Concurenții să și înainteze petițiile cu toate documentele de lipsă în senzul regulamentului școlar subsemnatului oficiu protopresbiterial și să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 26 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial al Agnitei în înțelegere cu comitetul parohial din loc.

Ioachim Muntean protopresb.

Nr. 562/1911.

(310) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala confesională gr. or. română din parohia **Sânta-Maria**, protopresbiteratul Ungurașului, se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în foaia „Telegraful Român”.

Salarul împreună cu acest post este de 1000 cor. și anume dela popor prin repartitie 600 coroane și 400 coroane din ajutorul dela stat, care ajutor se va cere după ce învățătorul își va ocupa locul.

Afară de acest salariu învățătorul până la edificarea școlii nouă va avea cvartir închiriat și va folosi grădina școlii.

Cvinevinalele se vor computa numai după împlinirea serviciului de 5 ani la această școală neîntrerupt.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile de concurs instruite conform legii la subsemnatul oficiu protopresbiterial și înainte de alegere au a se prezenta la biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a fi cunoscuți alegătorilor.

Fizeșșanpetru, 3/16 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Unguraș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca protopresb.

Nr. 328/1911.

(319) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Bărznic**, din tractul Dobrei, în înțelesul ordinului consistorial Nr. 7837 Bis. a. c., să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele computeate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Concurenții au a și înainte cererile instruite cu documentele necesare subsemnatului oficiu în timpul indicat, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a și arăta dexteritatea în cele rituale.

Dobra, la 3 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. rom. al tractului Dobra.

Iosif Morariu protopop.

Nr. 9412 Bis.

(308) 3—3

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de capelan, cu drept de succesiune în parohia de clasa I a **Hărtăgani**, tractul Zarandului, se publică concurs cu termen de 30 zile în foaia „Telegraful Român” pe lângă jumătate venitele parohiale, fasonate în coala B. despre ajutorul dela stat, cu excepțiunea congruei, carea rămâne numai în folosința parohului.

Suplele concursuali instruite conform legilor în vigoare sunt a se subșterne oficiului protopresbiterial al tractului Zarand, iar petenții în termenul concursual, în vre-o Duminecă ori sărbătoare, cu înscuviințarea protopresbiterului, concernent, vor avea a se prezenta în comună, spre a cuvânta, respective cânta și oficia în sfânta biserică.

Sibiiu, din ședința consistorului arhidiecesc, ca senat bisericesc, ținută la 2 August 1911.

Consistorul arhidiecesc.

Nr. 536/1911.

(311) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător în comuna **Târnavă**, protopresbiteratul Iiei, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela popor 600 cor. iar 400 cor. se va cere întregire dela stat.

2. Cuartir natural în edificiul școlii.

3. Lemne de foc.

4. Grădina de legumărit etc. eventual 20 cor.

Cel ce dorește a ocupa acest post, are a și trimite petițiunea instruită cu documentele necesare subsemnatului oficiu în termenul deschis și fiindu-i posibil a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în comună, spre a face cunoștință cu poporul.

Ilia-Murășană, la 4 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or.

Z. Mureșan protopresb.

Nr. 289/1911. of. pprezbit.

(312) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școalele elementare confesionale gr. or. române din parohiile mai jos însemnate prin aceasta se scrie concurs cu termen de 20 zile, computeate dela prima apariție a acestui concurs în ziarul „Telegraful Român”.

1. **Chiești** cu salariu de 1000 cor., din care 600 cor. dela biserică și 400 cor. ajutor de stat votat deja, cvartir, lemne de foc și grădina.

2. **Deș** cu salariu de 1100 cor., din care 200 cor. dela biserică și 900 cor. ajutor de stat, acordat și folosit și până acum, rețut de cvartir 300 cor. și rețut de grădina 20 coroane.

Cei aleși sunt datori a propune și religiunea în școala de toate zilele și în cea de repetițiune, a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei acolo.

Învățătorul din Deș, mai are a catechiza și pe elevii gr. or. dela școalele elementare străine din orașul Deș în școala noastră. Pentru acest special serviciu poate conta la remunerație din centru.

Cvinevinalele se vor acoperi din ajutor de stat.

Concurenții au aș așterne rugăile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică parohială pentru a cânta și a se face cunoscuți cu poporul.

Deș, 30 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. Deș în conțelegere cu comitetele parohiale.

Teodor Hermann protopresb.

Nr. 329/1911.

(306) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II-a **Lăpușul-superior** din tractul Dobrei, în înțelesul deciziei consistoriale dela 31 Maiu a. c. Nr. 6448 Bis. — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele computeate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat.

Reflectanții la acest post au a și înainte cererile de concurs instruite cu documentele necesare subsemnatului oficiu în timpul indicat, și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în parohie spre a și arăta dexteritatea în cele rituale și a face cunoștință cu poporul.

Dobra, la 3 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. în înțelegere cu comitetul parohial.

Iosif Morariu protopop.

Nr. 505/1911.

(303) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a **Trestia**, protopresbiteratul Cetatei-de-piatră, pe baza ordinului Preaonoratului Consistor Arhidiecesc din 23 Iunie a. c. Nr. 7714 Bis. prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fasonate la coala B. pentru congrua.

Concurenții vor înainte în termenul deschis, la oficiul protopresbiterial subsemnat cererile instruite conform normelor în vigoare și se vor prezenta în comună, la biserică, în vre-o Duminecă ori sărbătoare, spre a cuvânta, cânta ori celebra.

Lăpușul-unguresc, 28 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. rom. Cetatei-de-piatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma protopresb.

Nr. 325/1911.

(305) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele jos numite ale tractului Dobra se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Rădulești**, salariu 1000 cor. din care 500 cor. din repartitie dela popor, iar 500 cor. întregire dela stat cerută în timpul preșcris de lege, cvartir, grădina și lemne de foc în natură.

2. **Lăsău**, salariu 1000 cor. din care 600 cor. din repartitie dela popor iar 400 cor. întregire ce se va cere dela stat, cvartir, lemne de foc și grădina în natură.

Concurenții la aceste posturi vor înainte cererile instruite cu documentele prescrise la subsemnatul oficiu în termenul indicat și se vor prezenta în comună și biserică spre a se face cunoscuți.

Dobra, la 2 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. rom. al Dobrei.

Iosif Morariu protopop.

Nr. 692/1911 prot.

(307) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc din **Ferihaz**, protopresbiteratul Sighișoarei, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 1000 coroane rețut de grădina cu 20 coroane, total 1020 coroane din repartitie dela popor solvabil în rate lunare. Cuartir în natură închiriat de comitetul parohial cu încălzit cu tot.

Cvinevinalele numai după un serviciu de cinci ani la această școală.

Alesul este dator a propune toate obiectele de învățământ prescrise de regulament în frunte cu religiunea atât în școala zilnică, cât și elevilor de repetițiune ai instrui în cântările liturgice, și a conduce în biserică în Dumineci și sărbători.

Doritorii de a reflecta la acest post să și înainteze rugăile instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis subscrisului oficiu protopresbiterial, și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică, pentru a și arăta aptitudinea în cântările și tipicul bisericești, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 2/15 August 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan protopresb.

Nr. 610/1911.

(299) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. română din **Halchiu** protopresbiteratul Brașovului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salar fundamental 1000 coroane, cvartir și grădina în natură. Cvinevinalele se vor socoti numai după anii serviți la această școală; alesul are a se îndeplinească și funcțiunea de cantor la biserică, având a beneficia de venitele împreunate cu acest post.

Doritorii de a compete să și înainteze cererile concursuale instruite în ordine la subsemnatul oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă la biserică spre a se face cunoscut poporului.

Brașov, în 31 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial al tractului Brașov în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamsea protopresb.

Nr. 426/1911 prot.

(304) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan permanent fără drept de succesiune din parohia de clasa I-a **Mediaș**, protopresbiteratul Mediașului, pe baza rezoluțiunei Preaonoratului Consistor Arhidiecesc din 17 Maiu a. c. Nr. 6148 Bis. prin aceasta se scrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat și din dotarea dela stat pentru capelani.

Doritorii de a ocupa acest post, au a și înainte cererile concursuale instruite cu testimoniu de 8 clase gimnaziale, absolutor teologic și atestat de calificățiune preoțească subscrisului oficiu protopresbiterial în termenul susindicat, prezentându-se în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mediaș, 24 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea protopop.

Concurs.

Prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” pentru întregirea posturilor învățătoresci din următoarele comune:

1. **Kosztafalva (Costeni)**, salariu: 300 cor. dela popor din repartitie, restul de 700 cor. s'a cerut ca ajutor dela stat, cvartir în natură și rețut de grădina 20 cor.

2. **Kiskörtvélyes (Curtuișul-mic)**, salariu 200 cor. dela popor din repartitie, 100 cor. ajutor dela Preaonorat. Consistor Arhidiecesc, restul 700 cor. s'a cerut ajutor dela stat, cvartir și grădina în natură, o jumătate sesiune urbană în pădure, lemne de foc, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

3. **(Poiana-porcului) Lăpos pataka**, salariu: 300 cor. dela popor din repartitie, 42 cor. prețul lemnului de foc, 258 cor. ajutor dela Preaonorat. Consistor Arhidiecesc, restul de 400 cor. s'a cerut ajutor dela stat, cvartir și grădina în natură.

4. **Rohi (Rohia)**, salariu: 300 cor. dela popor din repartitie, 300 cor. ajutor dela Preaonorat. Consistor Arhidiecesc, restul de 400 cor. s'a cerut dela stat, locuința în edificiul școlii și rețut de grădina 20 cor. Cvinevinalele se vor socoti numai după serviciul neîntrerupt la această școală.

Învățătorii aleși la aceste școale sunt îndatorăți a providea învățământul și în școala de repetiție, a forma cu elevii cor bisericesc, a-i conduce pe acestia în toate Duminecile și sărbătorile la biserică și a cânta cu ei la sta. liturgie.

La caz, când ajutorul cerut dela stat nu s'ar vota în decursul unui an școlar, atunci comunele bisericești, susținătoare de școale nu s'obligă a prezenta învățătorilor întreagă dotațiunea normată în art. de lege XXVII din 1907, ci numai emolumentele satorite în acest concurs.

Concurenții să și înainteze cererile prevăzute cu atestat de botez, testimoniu școlar, absolutoriu pedagogic, și diploma de învățător, la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, până la care termen li se dă voie a se prezenta în respectivele comune pentru a face cunoștință cu poporul.

Magyarlăpos (Lăpușul-unguresc), 28 Iulie 1911.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. rom. Cetatei-de-piatră, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Vasile Duma protopresb.

(298) 3—3

Nr. 593/1910.

(270) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan în parohia de clasa I. **Bulzești-de-sus**, conform ordinului consistorial dto 10 August 1910 Nr. 9299 Bis. se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt jumătate din toate venitele constatate și cuprinse în coala B. pentru întregirea venitului preoțesc dela stat. Petițiile de concurs instruite în sensul normelor în vigoare au a se înainta la subscrisul oficiu în termenul deschis.

Brad, la 9 Iulie 1911.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Zarandului.

Vasiliu Dămian
protopresb.**Concurs.**

Direcțiunea reuniunii de păstrare și anticipare „Buciumana” în Bucium-Poeni (Bucsony) com. Alba-inferioară. descrie concurs cu termen până în 1 Septembrie st. n. a. c. pentru ocuparea postului de contabil, cu salariu anual de cor. 1200, cuartir în natură și tantiema statutară.

Reflecții la acest post au să devedească:

- 1) Că au absolvat o școală comercială,
- 2) Fă cunoască bine limbile română și maghiară în vorbire și scriere.
- 3) Să aibă praxă îndestulătoare în afaceri de bancă, respective să fie în stare a conduce independent contabilitatea.

Postul e de a se ocupa după alegere imediat. Cel ales după serviciu de un an — la caz de va corăspunde — va fi ales definitiv.

Se admit și neabsolvenți de comerciale, însă cu praxă bună.

(297) 3—3

Direcțiunea**Admoniare!****Société des Papiers Abadie.**

Ivindu-se în timpul din urmă diverse falsificate a marcei tuburilor noastre foarte plăcute și de toți cunoscute

RIZ ABADIE (Riz doré)

rugăm onorata noastră clientelă a fi cu atențiune la numele Abadie, de oarece falsificatele să silesc a fi cu alte numiri înlocuite. Vă sfătuim deci să fiți precauți la cumpărarea vreunei imitațiuni fără valoare, căci contra acestora vom interveni cu toate mijloacele legale permise! Société des Papiers Abadie. (124) 11—52

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88—89

Biron central, stabiliment medical:
Budapesta, Ferencz-körút 29

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și 4—5 p. m.

[448] 33—

Director-șef

Dr. Cosmutza.

Nr. 2947/1911 pret.

(271) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de vice-notar în comuna **Ludoșul-mare** (cercul Mercurea, comitatul Szeben) dotat cu 1000 cor. salariu anual, prin aceasta public concurs și provoc pe reflecții la acest post a-și înainta cererile lor instruite conform §. 6 art I. din 1883, respective §. 3. art XX din 1900 și cu atestatele despre serviciile lor de până acuma subsemnatului oficiu protopr. până în 26 August 1911.

Cunoașterea în vorbire și scris a limbii românești se recere necondiționat.

Ziua de alegere se va defige ulterior.
Mercurea, la 30 Iulie 1911.

Primpretorul cercual:

Dr. Bruckner m. p.**Mult onoratului Public și preestimați Preoți!**

Prin prezență fac cunoscut, că **noutățile în Juvericale, — Oroloage, articoli de aur și argint, —** au sosit; și învit pe această cale la o vizitare a depositului meu! (322) 1—10

O privire a prețurilor mele din vitrine, va convinge pe oricine, că toate sunt foarte ieftin notate!

Cu toată stima:

Iuliu Erős

Deposit de fabrică în **Juvericale, — Oroloage și mărfuri de aur și argint.**

Sibiiu, Str. Cisnădiei 3.

Deschis: Zilnic în zile de lucru dimineața dela 7 $\frac{1}{2}$ până seara la 7 $\frac{1}{2}$ oare.

Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni

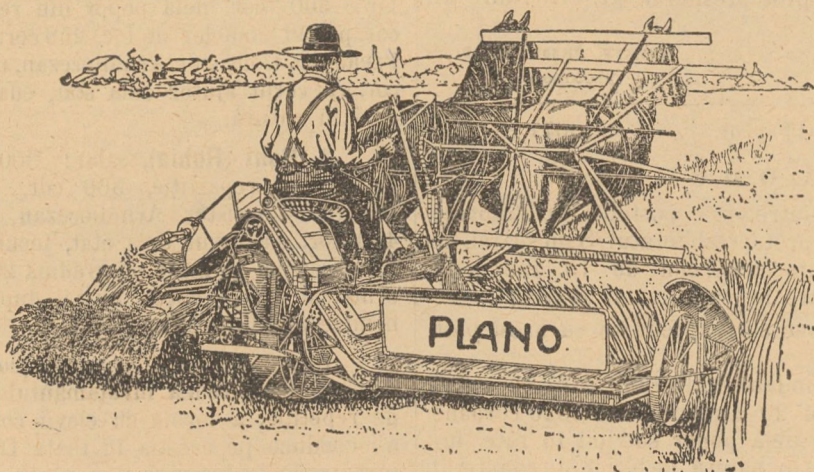
în

Budapesta.

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocusuale, administrative și comerciale, mijloace împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijloace cumpărări, vânzări, exarandări de bunuri, mașini, motoare, și alte rechisite economice; finanțez parcelări de mori, exoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 18—

Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat.

VIII Aggteleki-u 10., I. 7. Telefon 171-27.

Prima turnătorie de fer sibiiană,

mare fabrică de mașini agricole și industriale, precum și mare prăvălie de fer a lui

SAM. WAGNER,
Sibiiu, Piața fânului Nr. 1.

Are onoare a anunța pentru sezonul de vară tot soiul de mașini agricole, precum: treerători cu mâna cu manej: cu motor încălzit cu benzin dela 2 cai putere în sus, mașini de secerat cu și fără aparat de legat, sfoară pentru legat snopi prima calitate cu prețul cel mai redus și pe lângă garanție, cositoare de fân, greble americane, stropitoare de vii etc., avându-le în marele seu depozit aranjate pentru a-și putea fieste cine alege după plac, cu prețurile cele mai reduse și condițiuni foarte avantajoase.

Cine dorește a-și procura astfel de mașini agricole, — se viziteze în prima linie fabrica susnumită, unde va găsi tot ce dorește, — și să nu se lase a fi tras pe sfoară de imitatori. (159) 10—10

VASILE BAN

Strada Ocnei 7 ★ SIBIIU ★ Strada Faurului 16

în casa sa proprie

„La cizma roșie“

cel mai mare

Depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt și cu prețuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt și se schimbă cu altele. (221) 4—

Trimitem ghete de probă și la locuință în orice timp.

Unde se pot procura

REVERENZI

croite cu chic și lucrate bine? Numai la

IOAN PETRAȘCU

măestru croitor, Sibiiu, Str. Cisnădiei Nr. 30,

pentru că el le croește foarte bine și pe lângă că le lucră din material bun le face și cu un preț de tot moderat și la caz de urgență le poate face în timpul cel mai scurt posibil.

Să mergem dar la el, să sprijinim industria românească, căci numai astfel putem deveni tari și mari! [101] 19—52

Telefon 172.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană** în Sibiiu:

Carte de cântece

pentru

școalele primare, gimnazii inferioare, școale reale, civile și preparandii

intocmită de

T. Popovici,

profesor de muzică la seminarul „Andreian”.

Partea I.

Aprobată ca manual didactic de Preaven. Consistor al arhidiecezei ortodoxe române sub Nrul 751/1911.

Prețul 60 fileri.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și fabrică de scanne de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 42—52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scanne de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toacă de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

